

معاون فرهنگی و رسانه‌ای اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان به شهرآرآ خبر داد

برگزاری نمایشگاه کتاب در سال ۱۴۰۰

افغمی: امسال شیوع بیماری کرونا، بسیاری از رویدادهای فرهنگی و هنری را دچار چالشش کرد، به طوری که برخی از آن‌ها تعطیل و برخی مجبور به تغییر شیوه برگزاری‌شان شدند. نمایشگاه کتاب مشهد هم که هر ساله میزبان جمع زیادی از علاقه‌مندان بود از این قضیه مستثنی نیست. از همان ابتدای شیوع کرونا از صحبت‌های مسئولان استانی مشخص بود که برگزاری حضوری نمایشگاه کتاب مشهد در زمان همشگیش اش یعنی فصل پاییز امری غیر ممکن است. از این‌رو تغییر شیوه برگزاری تنها گزینه پیش‌روی این رویداد بود. در ماه‌های گذشته بارها بحث مجازی بر گزار شدن نمایشگاه در خبرها مطرح شده اما هنوز زمان قطعی برای آن اعلام نشده‌است. هم‌زمان با مشخص شدن تاریخ برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب تهران به سراغ معاون فرهنگی و رسانه‌ای اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی رفتیم تا وضعیت برگزاری نمایشگاه استانی را جویا شویم.

به گفته افشین تحفه‌گر طرح برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب استان در خرداد امسال به تهران ارسال شده‌است اما با توجه به شرایط پیش آمده، قرار بر این شد تا اول نمایشگاه کتاب تهران بر گزار شود و بعد از آن نمایشگاه‌های استانی یکی پس از دیگری بر گزار شوند.

او خاطر نشان کرد: ما امیدواریم نمایشگاه کتاب تهران با موفقیت و استقبال خوب مردم روبه‌رو و چالش‌های آن بر طرف شود تا نمایشگاه‌های استانی از جمله نمایشگاه مشهد هم به‌زودی بر گزار شود. معاون فرهنگی و رسانه‌ای اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی با تأکید بر قطعی بودن برگزاری نمایشگاه مشهد گفت: هنوز زمان دقیق برگزاری نمایشگاه استانی مشخص نیست و همه چیز بستگی به نحوه برگزاری نمایشگاه تهران و میزان فروش آن دارد اما پیش‌بینی خود من این است که احتمالا در دو ماه اول سال ۱۴۰۰ ما میزبان علاقه‌مندان خواهیم بود.

تحفه‌گر با بیان اینکه نمایشگاه مجازی کتاب تهران از اول بهمن بر گزار می‌شود خاطر نشان کرد: استقبال مردم می‌تواند در میزان فاصله زمانی نمایشگاه‌ها از هم بسیار تعیین کننده باشند. چون نمایشگاه تهران مجازی بر گزار می‌شود و هر کس از هر کجای کشور می‌تواند در این نمایشگاه حضور پیدا کند و کتب مور نیازش را تهیه کنند. بازار کتاب هم بازار محدودی است بنابراین اگر علاقه‌مندان بتوانند در نمایشگاه تهران نیازشان را مرتفع کنند برگزاری نمایشگاه مشهد در فاصله زمانی کوتاه خیلی توجیه ندارد.

معاون فرهنگی و رسانه‌ای اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی همچنین برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب را بزرگ‌ترین رویداد فرهنگی امسال و تحولی نو در عرصه ترویج فرهنگ کتاب‌خوانی و تأمین نیازهای فرهنگی علاقه‌مندان به کتاب دانست که می‌تواند خلأ بر گزار نشدن نمایشگاه‌های حضوری کتاب را تا حدودی پر کند. به نظر او نمایشگاه مجازی کتاب با استقبال خوب مردم روبه‌رو می‌شود، چون در شرایط فعلی اقتصاد مردم، این نمایشگاه می‌تواند کتاب را با قیمت مناسبی در اختیار عموم علاقه‌مندان قرار دهد، از طرفی با توجه به اینکه در ایام قرنطینه مردم علاقه‌مندی بیشتری به خواندن کتاب نشان داده‌اند، خرید کتاب‌های مورد علاقه با قیمت مناسب و انتخاب از بین تعداد بی‌شمار کتاب و از ناشران تمامی کشور می‌تواند انگیزه دیگری برای حضور بیشتر و استقبال مناسب از نمایشگاه کتاب تهران باشد. تحفه‌گر با اشاره به برگزاری رویدادهای فرهنگی در نمایشگاه مجازی کتاب، بیان کرد: هم اکنون مردم از طریق فضای مجازی سیاست‌ها و پایگاه‌های فروش کتاب تا حدودی توانسته‌اند در زمان محدودیت‌ها و تعطیلی‌های مراکز فرهنگی هنری کتاب‌های مورد نیاز خود را تأمین کنند، آنچه این نمایشگاه را نسبت به این سیاست‌ها متمایز می‌کند، برنامه‌ریزی برای برگزاری رویدادهای فرهنگی است.

معاون فرهنگی و رسانه‌ای اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان یادآور شد: هفته گذشته در جلسه‌ای که با حضور مسئولان نمایشگاه کتاب تهران و مدیران کل و معاونان فرهنگی استان‌ها برگزار شد اطلاع‌رسانی کافی درباره این رویداد صورت گرفت. همچنین تمام استان‌ها برای برگزاری نمایشگاه کتاب بسیج شده‌اند و این تجربه می‌تواند به برگزاری نمایشگاه‌های مجازی کتاب استان‌ها نیز کمک کند.

به گفته او ناشران، علاقه‌مندان و مردم برای اطلاع از جزئیات برگزاری این نمایشگاه می‌توانند به سایت ketab.ir مراجعه کنند.

برگزاری ۲ نمایشگاه هنری در مشهد

افغمی: با آبی شدن وضعیت مشهد اکنون رونق به نگارخانه‌های مشهد باز گشته است و در روز سه شنبه دو نمایشگاه هنری در مشهد برگزار می‌شود. نمایشگاه انفرادی نقاشی «ناهید» با حمایت سازمان اجتماعی و فرهنگی شهرداری مشهد روز سه‌شنبه در نگارخانه آسمان افتتاح می‌شود. در این نمایشگاه آثار فرنگیس مسیبی در معرض دید عموم قرار خواهد گرفت. علاقه‌مندان برای بازدید از آثار نمایشگاه «ناهید» می‌تواند تا ۲۶ دی از ساعت ۱۸ تا ۲۰ به نگارخانه آسمان در بولوار وکیل آباد، نیش وکیل آباد ۳۸ بین هتل پارس و سرو مراجعه کنند. نمایشگاه گروهی عکس «گراف» هم ۲۳ دی افتتاح می‌شود. در این نمایشگاه که در نگارخانه نمودار واقع در بولوار هاشمیه بین هاشمی‌۵/۲ و ۲۸/۷ واقع شده، آثار آرمین صمیمی، محسن اسماعیل‌زاده، رامین صفاری و سید محمد آل‌رسول به نمایش درخواهد آمد. نمایشگاه «گراف» تا ۲۶ دی برپا خواهد بود و علاقه‌مندان می‌توانند در روزهای برگزاری از ساعت ۱۶ تا ۱۹ به نگارخانه نمودار مراجعه کنند.

گفت‌وگوبا محمدحسین نیرومند، نویسنده کتاب

تازه‌نشر یافته «مبانی فرم‌فیلم»

فرم سینما در انتهای چشم

لیلا کوچک‌زاده
L.kouchakzadeh@shahraranews.ir

پنجمین اثر محمدحسین نیرومند، مدرس دانشگاه و هنرمند پیشکسوت مشهدی در زمینه آموزش هنر، از سوی انتشارات میردشتی، در دسترس مخاطبان و دانشجویان رشته هنر قرار گرفته است. کتاب «مبانی فرم فیلم» (ارتباط دید فووال با مبانی هنرهای بصری)، در ۱۸۶صفحه، بحث فرم در سینما را بررسی می‌کند و مبنای پیدایش قواعد فرمی در سینما را توضیح می‌دهد. نیرومند پیش از این آثاری چون «فیل آبی»، «مدیریت چشم مخاطب» و «چگونه موقعیت کمیک خلق کنیم» را روانه بازار کرده‌است.

به گفته نیرومند، این روزها بحث‌های زیادی درباره فرم فیلم مطرح می‌شود که مبهم هستند اما در این کتاب سعی شده با ارائه پیش از ۸۰۰تصویر از نماهای فیلم‌های مختلف تاریخ سینما، مخاطبان با مفهوم پیچیده فرم در سینما آشنا شوند.

نیرومند زاده سال ۱۳۴۱ در مشهد است و مدیرعامل اسبق انجمن سینمای انقلاب و دفاع مقدس، او مشاور هنری وزیر ارشاد در دولت نهم و دهم بوده و مدرک درجه یک هنری دارد و سال‌هاست در زمینه تألیف کتاب‌های آموزشی در زمینه هنر، فعالیت می‌کند. او همچنین چندین سال سردبیر نشریه تخصصی «کیهان کارینکتور» بوده است. در ادامه گفت‌وگوی ما با محمدحسین نیرومند درباره ویژگی‌های کتاب تازه انتشار یافته «مبانی فرم

هادی دقیق _ ۵۲۳ دی ۱۳۷۰ مردی در اصفهان زاده شد که بعدها سرآمد داستان‌نویسان ایرانی شد. سیدمحمدعلی جمال‌زاده از دوران جوانی‌اش داستان نوشت و پس از مدت‌ها شهر به شهر گشتن، از اصفهان و تهران و بیروت و لوزان و برلین، در نهایت در ژنو ساکن شد و تا انتهای عمرش، سال ۱۳۷۶، در همان جا ماند. درباره جمال‌زاده گفته‌ها و شنیده‌ها کم نیست، اما محمدعلی همایون کاتوزیان، که دوره‌ای از دوستان نزدیک جمال‌زاده بود، درباره او کتابی دارد که به نوعی در آن هم به شخصیت جمال‌زاده می‌پردازد و هم آثار او را مختصر بررسی می‌کند. روی هم رفته کتاب «درباره جمال‌زاده و جمال‌زاده‌شناسی» مجموعه‌ای پراکنده از آثار کاتوزیان درباره جمال‌زاده است که به کوشش علی دهباشی گردهم آمده است و سپس کاتوزیان چند مطلب دیگر به

فیلم» پیش روی شماست.

● قواعد سینمایی از دید فووال

آن طور که محمدحسین نیرومند در معرفی کتاب «مبانی فرم فیلم» می‌گوید، بخش عمده‌ای از مبانی هنرهای بصری به منطقه‌ای از حس بینایی چشم انسان به نام فووال مربوط است. او در این باره توضیح می‌دهد: وقتی به موضوعی نگاه می‌کنیم و خبره می‌شویم، تصاویر روی بخشی از شبکه‌ی چشم به نام فووال می‌افتد؛ فرورفتگی سه دهم میلی متری در چشم که وظیفه آن، دید با وضوح بالای چشم انسان است.

این مدرس دانشگاه با بیان اینکه در کتاب، با ارائه بیش از ۸۰۰ تصویر از نمای فیلم‌های مطرح تاریخ سینما به کاربرد قواعد سینمایی که از دید فووال ناشی می‌شود، پرداخته، می‌گوید: نقش دید فووال به‌ویژه در هنر سینما به حدی است که بسیاری از مباحث مرتبط با فرم در سینما و مبانی هنرهای بصری به این منطقه چشم مربوط نمی‌شود. سینما را به عنوان رسانه دیداری و تصویری نمی‌توان مکتوب کرد مگر با رجاع تصاویر و در این کتاب سعی کرده‌ام تمام مباحث مربوط به حوزه فرم و تصویر را در حد

ضاعت و دانش خود مطرح کنم.

● فهرست شیندلر هفت سامورایی

نیرومند به این اشاره می‌کند که ۹۰ درصد ارجاعات کتاب «مبانی فرم فیلم» را از دو فیلم مطرح تاریخ سینما و یک کارگردان گرفته است. او می‌گوید: در کتاب، نماهای فیلم «فهرست شیندلر» که بخش بسیاری از قواعد سینمایی بر اساس این فیلم نوشته شده و فیلم «هفت سامورایی» کوروساوا که یکی از غنی‌ترین فیلم‌ها از لحاظ فرم در تاریخ سینماست را گنجانده‌ام. همچنین از نماهای مجموعه فیلم‌های هیچکاک که بانی فرم فیلم در سینمای جهان است، بهره گرفته‌ام. به گفته این نویسنده، تعداد فیلم‌ها را محدود در نظر گرفته تا نشان دهن این قواعد، در فیلم‌های مهم تاریخ سینما تکرار می‌شود.

● اهمیت خواش تصاویر

اما این روزنامه‌نگار درباره اینکه چرا به نظریه فووال پرداخته است نیز می‌گوید: نزدیک به سه‌دهه گذشته که مدیر مسئول نشریه‌ای به نام کیهان کارینکتور بودم،

آن اضافه کرده‌است. ابتدای داستان‌های فارسی با یکی بود، یکی نبود آغاز می‌شود و اگر سرآغاز داستان کوتاه فارسی را هم «یکی بود، یک نبود» جمال‌زاده بدانیم، بیراه نیست. کاتوزیان می‌گوید: «آنچه درباره جمال‌زاده در تاریخ معاصر است، این است که او پیش‌تاز قصه‌نویسی معاصر است، ولی پس از شاهکار یکی بود، یکی نبود، دیگر اثر ارزشمندی نداشت.» او اولین منشأ این جمال‌زاده‌دایی را دوری جسمانی جمال‌زاده از ایران می‌داند.

دیگر اینکه جمال‌زاده با وجود ایران‌گرایی عمیق ادبی و پژوهشی، ایران‌پرست نبوده و عیب ایران را علاوه بر هنرش چسته و گفته است.

کاتوزیان همچنین از برخورد و خاطرات جمال‌زاده با بزرگان دیگری چون پرویز خانلری، صادق هدایت، سیدحسن تقی‌زاده، مسعود فرزا، علامه قزوینی

و... یاد می‌کند. هما کاتوزیان می‌گوید: «زبان داستان‌نویسی جمال‌زاده همان زبان روزنامه‌های انقلاب مشروطه به‌یژه نشر دهخدا در صو اسرافیل و شعر سید اشرف‌الدین گیلانی در نسیم شمال است، نثری ساده و بی‌تلفک که عموم درس خوانده‌ها آن را می‌فهمند.» کاتوزیان در این کتاب مشخصاً فصل‌های جداگانه‌ای برای این آثار جمال‌زاده دارد: «یکی بود، یکی نبود»، «دارالمجانین»، «سروته یک کرباس»، «شاهکار» و «قتلشن دیوان». او در خلال این بحث‌ها از تأثیر و تأثر داستان‌نویسان ایرانی بر یکدیگر می‌گوید به‌ویژه تأثیر هدایت و جمال‌زاده بر یکدیگر. جمال‌زاده که از پیشگامان داستان جدید در ایران است، سبک رئالیسم انتقادی را به‌خوبی با داستان‌سرایی ایران تطبیق داد و در آثارش که موضوع بیشترشان اجتماعی و فرهنگی بود هم

رنگ‌شناسی و کمپوزسیون و فرم‌شناسی و غیره، را به نمایش می‌گذارند. این بار هم مثل هر بار از دیدن آثار کودکان لذت بردم. آثاری که با گواش، آبرنگ و بعضی هم با تکنیک کلاژ کاغذ روی مقوا، کار شده بودند. آخر نمایشگاه هم روی یک پارچه تمام هنرآموزان باهم نقش زده بودند.

هر کدام تکه‌ای سیاه و سفید و در مرکزش، موجودی از ترکیب تمام جانوران به صورت رنگین کار شده بود. با این همه در آثار چیزی نگین بود. عنصر شادی و نشاط در تابلوها ساختگی به نظر می‌آمد. انگار زیر پوست تمام آثار یک حیرت و غصه‌ای جریان داشت. غصه و حیرت مهمان‌هایی که تازه از در وارد شده‌اند و باظر فهای خالی و میز به هم ریخته رویه شده‌اند.

